

a Régió egyetlen nemzetközileg elfogadott, egyedülálló gyógyhatású és az ország 13 minősített gyógyhelye között nyilvántartott fürdője, a harkányi fürdő kimaradt. Ebből adódóan Harkány szolgáltatásai már az új fürdőtől is elmarad és ez olyan forgalomcsökkenést eredményezett, amelyet az összes többi fürdő fejlesztése sem tudott ellensúlyozni.

2.6.4.1. A gyógy- és termálfürdők helyzete Dél-Dunántúlon

Ahhoz, hogy részletes adatokat szerezzünk a Régióban működő fürdők állapotáról, üzemeltetési tapasztalatairól kérdőíves felmérést végeztünk közöttük. A kérdőív többnyire azokat a kérdéseket tettük fel, amelyeket a fürdők éves statisztikai jelentései is tartalmaznak, de ahhoz közvetlenül nem fértünk hozzá, mert vagy nem küldték be a Statisztikai Hivatalba sem, vagy pedig a Hivatal a statisztikai törvény miatt nem bocsátotta a rendelkezésünkre. A megkeresésükre a 11 fürdő küldte vissza a kiküldött kérdőívet. Ezeket a fürdőket, és a kérdőívre nem válaszoló fürdők többségét is felkerestük, hogy a kérdőívre adott válaszokat személyes tapasztalatokkal egészítsük ki, vagy egyáltalán képet alkossunk a fürdő állapotáról. A meglátogatott fürdők a következők: Harkány, Siklós, Selye, Magyarhertelend, Sikonda, Szigetvár, Barcs, Csokonyavisonta, Marcali, Kaposvár, Igal, Nagyatád, Dombóvár, Tamási, Nagyberény, Siófok, Nagybajom. A kérdőívvel felkeresett fürdők (159. táblázat).

A vizsgált fürdők

159. táblázat

	Kérdőív	Személyes interjú	Nyitás időpontja	Legutóbbi fejlesztés időpontja
Harkány	X	X	1824	2003
Magyarhertelend	X	X	na	2011
Selye			na	na
Siklós	X	X	2010	
Sikonda	X	X		
Szigetvár	X	X	1968	2007
Barcs	X	X	2006	
Csokonyavisonta	X	X	1943	2006
Igal	X	X	1962	2010
Kaposvár	X		1968	2011
Marcali	X		2003	2010
Nagyatád	X	X	1907	2006
Siófok			2006	
Dombóvár			1973	2006
Tamási	X	X	1973	2011

Forrás: Személyes interjúk és honlapok alapján Flink Alexandra szerkesztése

A 11 számunkra adatot szolgáltató fürdő egész év folyamán fogadja a vendégeket. Az adatot nem szolgáltató négy fürdő közül a sellyei termálfürdő kizárólag nyitott medencékkel rendelkezik, viszont a többi három fürdő egész év folyamán fogadja vendégeit. A válaszadó fürdők közül kilenc önállóan, a saját területén működik. Ez esetben a kivételt a nagyatádi és a tamási fürdő képezte, amelyek más szolgáltató területén működnek. (A számunkra nem válaszoló gyógyfürdőkre nézve ezek az adatok nem érhetőek el egyértelműen.)

	A fürdő típusa						
	Gyógyfürdő	Termálfürdő	Élményfürdő	Uszoda	Tanuszoda	Strand	Egyéb
Harkány	X					X	
Csokonya- visonta	X						
Igal	X						
Nagyatád	X						
Kaposvár	X		X	X		X	
Sikonda							
Szigetvár	X						
Barcs	X						
Marcali		X			X		
Tamási		X	X			X	X
Siklós		X	X			X	
Magyar- hertelend		X					

Forrás: A gyógyfürdők által kitöltött, munkacsoportunk által felmért, a KSH által összeállított 1054-es számú jelentés (a fürdők forgalmáról) alapján Kovács Eszter szerkesztése

A KSH a fürdőket típusuk szerint hét csoportba sorolja, azonban ugyanaz a fürdő több ilyen típusba is beletartozhat. Ez alapján tisztán a gyógyfürdő kategóriába került a csokonyavisontai, az igali, a nagyatádi, a szigetvári és a barcsi fürdő. A harkányi fürdő a gyógyfürdő és a strand típusába is besorolható, a kaposvári fürdő gyógy- és élményfürdő, uszoda és strand is egyben, a magyarhertelendi pedig termálfürdőnek minősül. A siklói fürdő vízminősítéssel nem rendelkező, elsősorban élmény- és strandfürdő, míg a marcali fürdő besorolása termálfürdő, de tanuszodát is működtetnek. A tamási fürdő típusa termálfürdő, de strand résszel, illetve élményfürdővel is rendelkezik (160. táblázat).

A gyógyfürdők területe igen eltérő, hiszen némelyikük a város szívében, illetve kicsiny telken található, némelyikükhöz azonban tekintélyes méretű park is tartozik. Az adatot szolgáltató fürdők közül a legnagyobb területű a harkányi gyógyfürdő (136 300 m²-es területtel, amelyből 92 400 m² zöldterület). Viszonylag nagy területű még a tamási (63 000 m²-es területtel, amelyből 54 000 m² zöldterülettel), az igali (55 000 m²-es területtel, amelyből 27 000 m² zöldterülettel) és a kaposvári (50 000 m²-es területtel, amelyből 33 000 m² zöldterület) fürdő is. A legkisebb területtel a barcsi gyógyfürdő rendelkezik: 3 000 m², amelyből 2 000 m²-t tesz ki zöldterület (161. táblázat)

	A fürdő területe	
	A fürdő területe (1000 m ²)	Ebből zöldterület (1000 m ²)
Harkány	136,3	92,4
Csokonya- visonta	9	7
Igal	55	27
Nagyatád	8,3	7,2
Kaposvár	50	33
Sikonda		
Szigetvár	24,7	21,6
Barcs	3	2
Marcali	65	45
Tamási	63,5	54
Siklós	9,9	5,1
Magyar- hertelend	3,048	2,1

Forrás: A gyógyfürdők által kitöltött, munkacsoportunk által felmért, a KSH által összeállított 1054-es számú jelentés (a fürdők forgalmáról) alapján Kovács Eszter szerkesztése

A következőkben a fürdőkben elérhető szolgáltatások kerültek vizsgálatra:

- Szauna: Harkány, Csokonyavisonta, Igal, Nagyatád, Kaposvár, Szigetvár, Barcs, Marcali, Siklós, Tamási és Magyarhertelend
- Orvosi vizsgálat: Harkány, Csokonyavisonta, Igal, Nagyatád, Kaposvár, Szigetvár és Barcs
- Gyógykezelések, balneoterápia, hidroterápia: Nagyatád, Kaposvár, Szigetvár, Tamási és Barcs
- Mechanoterápia: Nagyatád, Tamási és Barcs
- Elektroterápia: Harkány, Nagyatád, Kaposvár, Szigetvár és Barcs
- Reflexológia: Harkány és Tamási
- Wellness-kezelés: Harkány, Kaposvár, Szigetvár, Siklós, Marcali, Tamási és Barcs.

A kitöltők az „egyéb szolgáltatás” kategóriáját kizárólag a harkányi, csokonyavisontai, nagyatádi, siklósi, marcali, tamási és szigetvári fürdőkben jelölték meg, holott a honlapok tanulsága szerint a többi vizsgált fürdő is kínál még további, a kérdőíven fel nem sorolt szolgáltatásokat. Az igali fürdő területén elérhetőek különböző kozmetikai szolgáltatások, sportlétesítmények és súlyfürdő. A kaposvári fürdőben igénybe vehető kádfürdő, iszappakolás, súlyfürdő, szénsavas fürdő, csoportos víz alatti torna és gyógyúszás. A barcsi fürdőben a kérdőíven felsoroltakon kívül sókamra, hidegkamra, kneipp taposó, lábteniszpálya és gyógytorna-lehetőség áll rendelkezésre. A Magyarhertelendet felkereső vendégeknek pedig a fürdőzésen és a szaunázáson kívül sókamra áll rendelkezésükre és strandröplabdázásra, strandfocizásra és ping-pongozásra is van lehetőségük.

A kérdőívünket ki nem töltött fürdők is számos szolgáltatást kínálnak: a dombóvár-gunarasi fürdőben 22 különböző gyógyszolgáltatás (pl. kádfürdő, iszappakolás, súlyfürdő, szénsavas fürdő, masszázs, csoportos víz alatti torna, szauna és sóterápia) és egyéb wellness-szolgáltatások vehetők igénybe. Sikondán megtalálhatók a termál- és sportmedencék mellett

a szauna, aromakabin, sókamra, és igénybe vehetők a masszázs, a chromoterm kezelés, tengeri iszappakolás hőfóliával, a mélymelegterápiás, fogyaszto és energizáló kezelések (Thalasso), elektroterápiás kezelések, chi-gép, fáradt láb kezelés, vacumed kezelés, gyógytorna és különböző kozmetikai szolgáltatások is. A siófoki Galerius Élmenyfürdő és Wellness Központ élmenyfürdővel, melegvizes ülőmedencével, kültéri termálmedencével rendelkezik, és megtalálhatók a különféle szauna-szolgáltatások, rendelkezésre áll szolárium, masszázs, fitness gépek, a legkisebbek számára pedig babaúszás.

A siklósi és tamási fürdőkben szintén számos wellness-szolgáltatás, szauna és sportlehetőség vehető igénybe a fürdőzés mellett. A marcali gyógyfürdőben a fedett uszoda, a termál- és gyógymedencék, tanuszoda mellett számos sportlehetőség (strandkézilabda és strandröplabda-pálya, tenispályák, kosárlabdapálya), valamint több játszótér is adott, ezen kívül itt is megtalálható a szauna, gőzkabin, merülő medence, jacuzzi, családi élmenyúszda, és igénybe vehető elektro- és fizioterápia, gyógymasszázs, iszapkezelés, egyéni és csoportos gyógytorna is.

Ahogy a fentiekből kitűnik, általában elmondható, hogy a fürdők viszonylag sokrétű, de egymáshoz igen hasonló, területileg nem kellően összehangolt szolgáltatásokat kínálnak, így gyakran egymás konkurenciáját képzik. A fürdők számára fontos lenne egyedi profil és arculat kialakítása, specializálódás, újszerű és különleges szolgáltatások bevezetése és propagálása látogatottságuk növelése érdekében.

A 162. táblázat a fürdők kapacitását, forgalmi adatait és annak összetételét mutatja. A Régió fürdőinek a kapacitáskihasználása nagyon egyeletlen, a téli megengedett befogadóképesség 10-48%-át teszi ki az éves látogatók száma. A legnagyobb forgalmat sorrendben a harkányi, a kaposvári és a barcsi fürdő bonyolítja le, de legjobb kapacitáskihasználtsággal a siklósi és a nagyatádi fürdő rendelkezik. A vizsgált fürdők közül 7 rendelkezik OEP támogatással, ami a fürdő üzemeltetésében nagy biztonságot jelent. Az OEP által támogatott vendégek száma sorrendben Kaposváron, Szigetváron és Csokonyavisontán a legnagyobb, az OEP által támogatott kezelések száma pedig Harkányban, Kaposváron és Nagyatádon a legtöbb. A régió fürdői közül kapacitását, forgalmát, gyógykezelések számát tekintve Harkány kiemelkedő, de sok tekintetben felzárkózott hozzá a közelmúltban felfejlesztett kaposvári fürdő is (162. táblázat).

A Dél-dunántúli gyógyfürdők üzemeltetési és személyforgalmi adatai (2010)

162. táblázat

Fürdők	Megengedett napi legnagyobb befogadóképesség (fő)	Üzemeltetési napok száma az év folyamán (nap)	Személyforgalom az év folyamán (fő)		Kezelések száma		Eladott	
			Összesen	Ebből OEP támogatású vendég (fő)	Összesen	Ebből OEP támogatású kezelés	Jegyek száma	Bérletek száma
Barcs	1226	361	162223	1855	na	na	83795	892
Csokonyavisonta	1786	365	66158	11496	na	23115	49779	na
Harkány	15481	365	596653	7742		116429	431082	23653
Igal	1350	364	110000	8000	80000	62000	105000	1978
Kaposvár	nyári: 1575 téli: 5285	362	200000	28000	110000	110000	138000	9800
Magyarhertelend	1002	363	55766	0	0	0	52704	100
Marcali	2000	350	63389	0	0	0	52404	899
Nagyatád	672	356	87312	11115	69727	65184	30110	745
Siklós	nyári: 2058 téli: 692	363	120000	0	0	0	120000	0
Tamási	4415	360	107023				n.a.	n.a.
Sikonda								
Szigetvár	4250	363	143559	11642	63638	60429	143559	35

Forrás: A gyógyfürdők által kitöltött, munkacsoportunk által felmért, a KSH által összeállított 1054-es számú jelentés (a fürdők forgalmáról) alapján Flink Alexandra szerkesztése

Gyógyászati ellátást is nyújtó fürdők kihasználtságát nagymértékben befolyásolja az OEP támogatásban részesülő betegek és kezelések száma. Látható, hogy az egyes fürdőkben a támogatott kezelések aránya igen magas, a kaposvári fürdőben például az összes kezelést támogatta a társadalombiztosítás. A legalacsonyabb, 77,5%-os arányt az igali fürdő adja, de még ez is elég magas szám ahhoz, hogy lássuk, hogy a szerződött fürdőkben az igénybevett kezelések döntő többségét a társadalombiztosítás támogatja. A pusztán gyógyfürdőzés céljából igénybevett OEP támogatások aránya jóval elmarad a kezelések támogatásának arányától (163. táblázat).

Az OEP támogatások aránya (2010)

163. táblázat

Fürdő	OEP támogatású vendégek aránya (%)	OEP támogatású kezelések aránya (%)
Barcs	1,14	
Csokonyavisonta	17,38	
Harkány	1,30	
Igal	7,27	77,50
Kaposvár	14,00	100,00
Nagyatád	12,73	93,48
Szigetvár	8,11	94,96

Forrás: A gyógyfürdők által kitöltött, munkacsoportunk által felmért, a KSH által összeállított 1054-es számú jelentés (a fürdők forgalmáról) alapján Flink Alexandra szerkesztése

Az eladott jegyek, illetve bérletek számából leginkább a személyforgalom nagyságára lehet következtetni. Ugyanakkor van néhány fürdő, főleg a nagyarányú orvosi vizsgálatot és kezelést is nyújtó támogatott fürdők, melyeknél az eladott jegyek és bérletek számát jóval meghaladja az éves személyforgalom.

A Dél-dunántúli gyógyfürdők árbevétele és energiafelhasználása (2010)

164.táblázat

Fürdők	A közfürdő árbevétele (ezer Ft)					A közfürdő energiafelhasználása	
	Árbevétel összesen	Ebből OEP támogatás	Beváltott üdülési csekkék értéke	Jegy árbevétel	Bérleteladásból származó bevétel	Gáz (m ³ /év)	Távhő (MJ/év)
Barcs	na	na	12826	na	na	69089	-
Csokonyavisonta	80000,1	10000,4	na	69000,7	0	1500	-
Harkány	762 814	77805	112489	413932	158588	86525	-
Igal	201000	23000	6000	171000	17000	na	na
Kaposvár	194100	31170	15500	125126	0	840000	
Magyarhertelend	39952		10344,23	0	717		
Marcali	na	0	3770	42560	1350	16000	0
Nagyatád	60962	30880	787	21294	0	31024	
Siklós	nem nyilvános					54000	0
Tamási	115468					8315	0
Sikonda							
Szigetvár	142258	19418	13945	99357	610	0	0

Forrás: A gyógyfürdők által kitöltött, munkacsoportunk által felmért, a KSH által összeállított 1054-es számú jelentés (a fürdők forgalmáról) alapján Flink Alexandra szerkesztése

A közfürdő árbevételét illetően az adatot szolgáltató 11 fürdő közül hét közölt árbevételi adatokat. Árbevétel alapján azt mondhatjuk, hogy az adatot szolgáltató fürdők közül ismét kiemelkedik a harkányi fürdő a maga 762 millió forintos árbevételével. Az utána következő igali fürdő árbevétele már alig haladja meg a 200 milliós árbevételt. Azonban Igal második helyezése érdekes lehet, hiszen befogadóképessége, illetve mérete alapján nem feltétlenül számítunk ilyen magas árbevételre. A legkisebb árbevétellel (40 millió forint) rendelkező fürdő (Magyarhertelend) egyben a legkisebb fürdő is, amely a harkányi árbevétel mindössze 5%-át éri el *(164. táblázat)*.

Ha az árbevételt adó felsorolt tételeket nézzük, akkor látható, hogy legtöbb esetben a jegy árbevételből és bérlet eladásból származó bevételek együttes értéke adja a bevétel legjelentősebb részét. Vannak azonban kivételek, például Nagyatád, ahol a fürdő jellegéből és a kínált szolgáltatásokból adódóan az OEP támogatás nagyobb mértékben járul hozzá az összárbevételhez. Az üdülési csekk továbbra is népszerű volt a fürdőzők körében, Csokonyavisonta kivételével (fürdő nem adott meg erre vonatkozó adatokat) minden fürdő váltott be üdülési csekket.

Az energiaszolgáltatás tekintetében kiemelkedő Szigetvár, hiszen a fenti két lehetőség közül (gáz vagy távhő) egyiket sem használja, mivel a teljes fürdő fűtését megújuló energiával, a termálvízzel oldják meg. (Ezen felül a megmaradó termálvizet a fürdőhöz közeli lakótelepen használati melegvízként hasznosítják, ezzel 8-900 lakásban oldva meg a vízellátást.)

A Dél-dunántúli gyógyfürdők által felhasznált víz I. (2010)

165.táblázat

Fürdők	A felhasznált minősített gyógyvíz				A felhasznált minősített ásványvíz			
	mennyisége, 1000 m ³ /év		hőfoka, °C		mennyisége, 1000 m ³ /év		hőfoka, °C	
	saját termelésből	átvet t víz	saját termelésből	átvet t víz	saját termelésből	átvet t víz	saját termelésből	átvet t víz
Barcs	256,2	0	56	0	0	0	0	0
Csokonyavisonta	37,3	0	73	0	30,9	0	68,0	0
Harkány	1 337	0	62	0	294,5	0	27,0	0
Igal	55	0	76	0	101	0	52,0	0
Kaposvár	82	0	48	0	0	0	0	0
Magyarhertelend	0	0	0	0	4,6	0	38,5	0
Marcali	66	0	50					
Nagyatád	313		51					
Tamási	26,1	0	52	0	256,5	0	46	0
Siklós	nem adtak meg adatokat							
Sikonda			41					
Szigetvár	306,3	0	59	0	1,1	0	35,0	0

Forrás: A gyógyfürdők által kitöltött, munkacsoportunk által felmért, a KSH által összeállított 1054-es számú jelentés (a fürdők forgalmáról) alapján Flink Alexandra szerkesztése

Fürdők	A felhasznált ivóvíz				A felhasznált egyéb víz (hűtővíz,folyóvíz)				A felhasznált víz összesen	
	mennyisége, 1000 m ³ /év		hőfoka, °C		mennyisége, 1000 m ³ /év		hőfoka, °C		mennyisége, 1000 m ³ /év	
	saját termelésből	átvett víz	saját termelésből	átvett víz	saját termelésből	átvett víz	saját termelésből	átvett víz	saját termelésből	átvett víz
Barcs	18,7	0	14	0	104,9	0	0	0	397,6	0
Csokonyavisonta	92,1	0	14	0	0	0	0	0	160,3	0
Harkány	0	6,9	0	0	0	0			1632	6,9
Igal	54,0	0	28	0	0	0	0	0	210	
Kaposvár	120,0	0	20	0	0	0	0	0	202	
Magyarhertelend	0,0	0	0	0	63,7	0	64		68,3	0
Marcali	0	25	0	16	0	3	0	16	66	28
Nagyatád	203,0		16						516	
Tamási	11,7	17,040	19	19					294,2	17,0
Siklós	nem adtak meg adatokat									
Sikonda										
Szigetvár	34,8	0	16	0	44,7	0	0	0	386,9	

Forrás: A gyógyfürdők által kitöltött, munkacsoportunk által felmért, a KSH által összeállított 1054-es számú jelentés (a fürdők forgalmáról) alapján Flink Alexandra szerkesztése

Gyógykezelések szempontjából, illetve energetikai szempontból is fontos a fürdőben felhasznált termál-, illetve gyógyvíz hőmérséklete (165. és 166. táblázat). Mindkét fajta víz (gyógy- és ásványvíz) szempontjából kiemelkedik Csokonyavisonta és Igal vízkészletének hőmérséklete.

Látható, hogy a gyógyászati szempontból fontos gyógy- és ásványvizet minden általunk vizsgált fürdő (a siklói is⁷) saját termeléssel nyeri, egyik sem hasznosít átvett vizet. Átvett víz felhasználására csak az ivóvíz, illetve az egyéb víz esetén kerül sor, és az is csak néhány fürdőben.

Az összes felhasznált víz mennyiségét az határozza meg, hogy hány medencével, illetve mekkora vízfelületű medencével rendelkeznek a fürdők, továbbá hogy milyen a vízforgatási kapacitásuk (167. és 168. táblázat). E tekintetben ismét elmondható, hogy Harkány van az élen. A harkányi fürdő 8250 m² vízfelülettel rendelkező 16 medencéjét több mint 1,6 millió m³ vízzel lehet feltölteni évente. Kaposváron viszont, ahol 21 medence található, melyek vízfelületének nagysága 6178 m², mindössze 202 ezer m³ víz is elegendő. A jelentős méretű eltérés a vízfelület nagyságával és vízforgatási kapacitással magyarázható; Kaposvár, mely később került átadásra, tehát egy újabb fürdő, nagyobb vízforgatási kapacitással rendelkezik, így kevesebb víz kerül felhasználásra.

A fürdők vízforgatási kapacitása (2010)

167.táblázat

Fürdők	A fürdő beépített összes vízforgatási kapacitása (m ³ /h)
Barcs	1039
Csokonyavisonta	100
Harkány	2052
Igal	95
Kaposvár	2440
Magyarhertelend	1046
Marcali	na
Nagyatád	na
Tamási	966
Siklós	1974
Szigetvár	602

Forrás: A gyógyfürdők által kitöltött, munkacsoportunk által felmért, a KSH által összeállított 1054-es számú jelentés (a fürdők forgalmáról) alapján Flink Alexandra szerkesztése

A következő szakaszban a fürdők medencekínálatával, illetve azok méretével kapcsolatban nyerhetünk különböző információkat azáltal, hogy a fürdőkről rendelkezésre álló adatbázisnak ehhez összegyűjtött adatait elemezzük. A vizsgált gyógyfürdők tekintetében a medencék számának és jellegének a vizsgálata azért fontos, mert ezáltal következtéseket vonhatunk le azzal kapcsolatban, hogy egy-egy fürdő milyen széles termékkínálattal rendelkezik, azaz milyen medencék találhatók ott. Nyilvánvalóan minél szélesebb közönséget kíván megszólítani egy termálfürdő, annál diverzifikáltabb kínálattal kell rendelkeznie, azaz a gyermekek által használt gyermekmedencétől kezdve az élménymedencén át egészen a gyógyászati célból használt gyógy-, vagy ülőmedencéig a lehető legtöbb kategóriájú medencével kellene rendelkeznie.

⁷ Személyes interjú során elmondottak alapján.

	Medencék száma (db)							
	Gyógy	Gyermek	Úszó	Strand	Élmény	Ülő ⁸	Egyéb	Összesen
Barcs	4	2	2	0	1	1	1	11
Csokonyavisonta	4	2	1	0	1	0	1	9
Harkány	3	1	1	6	4	0	1	16
Igal	1	1	1	1	2	3	1	10
Kaposvár	3	1	2	3	2	4	6	21
Magyarhertelend	0	2	0	2	0	2	0	6
Marcali	3	1	2	1	2	0	2	11
Nagyatád	6	0	0	0	0	0	0	6
Tamási	0	2	1	1	4	6	4	18
Siklós	0	2	1	0	6	2	2	13
Szigetvár	2	1	1	1	1	1	0	7

Forrás: A gyógyfürdők által kitöltött, munkacsoportunk által felmért, a KSH által összeállított 1054-es számú jelentés (a fürdők forgalmáról) alapján Páger Balázs szerkesztése

Látható (168. táblázat), hogy a fenti szempontok (azaz minél több kategóriájú medencéje van egy fürdőnek, annál komplexebb) alapján teljes kínálattal rendelkező fürdőből négy található a Dél-dunántúli régióban: Harkány, Igal, Kaposvár és Szigetvár⁹. „Kvazi komplexnek”, tehát a termékkínálat szempontjából majdnem teljesnek tekinthető a barcsi, a csokonyavisontai, a magyarhertelendi, a marcali és a siklói fürdő. A termékkínálat szempontjából egyoldalúnak a nagyatádi gyógy- és termálfürdő tekinthető, amely csak gyógymedencékkel rendelkezik. A medencék száma esetében érdemes még egy pillantást vetni arra is, hogy hány medencével rendelkeznek az egyes fürdők. A medencék számát tekintve a kaposvári és a harkányi fürdő szignifikánsan több medencével (21, illetve 16) rendelkezik, mint a többi vizsgált létesítmény. Az átlagos medenceszám a Régió többi fürdőjében 9,1 medence fürdönként (ebben nincsenek benne a harkányi és kaposvári adatok).

A termékkínálat és a medencék száma mellett azt is érdemes megvizsgálni, hogy mekkora a befogadóképessége az egyes fürdőknek, azaz hány főt képes a medence egyidejűleg kiszolgálni, valamint mekkora vízfelülettel rendelkezik az adott fürdő. Ezekkel az adatokkal szintén jól lehet karakterizálni és kategóriákba sorolni a fürdőket attól függően, hogy nagy, közepes vagy kicsi befogadóképességgel rendelkeznek. Feltételezhető, hogy minél komplexebb, valamint minél több medencével rendelkezik egy fürdő, annál nagyobb a rendelkezésre álló vízfelület nagysága, illetve annál több vendég befogadására képes az adott fürdő. A vízfelület nagyságát tekintve a már említett két nagy fürdő, Harkány (8250 m²) és Kaposvár (6178 m²) elkülönül a többiektől, ezekben szignifikánsan nagyobb a rendelkezésre álló vízfelület mérete. Látható a táblázatból, hogy nemcsak felső, hanem alsó szélsőséges értékekkel is rendelkezik a vizsgált ismérv, ugyanis a nagyatádi (485 m²) és a magyarhertelendi (541 m²) fürdők esetében jelentős eltérést találunk az átlagos 1000-2000 m² közötti értékektől (169. táblázat).

⁸ 34°C felett

⁹ Az „egyéb” kategória hiányától független a kínálat teljessége.

	Vízfelület nagysága összesen (m ²)	Egyidejű befogadóképesség összesen (fő)
Barcs	1930	1222
Csokonyavisonta	1255	860
Harkány	8250	6405
Igal	2194	1350
Kaposvár	6178	1686
Magyarhertelend	541	501
Marcali	2225	563
Nagyatád	485	672
Tamási	2210,9	696
Siklós	1990	590
Szigetvár	1262	425

Forrás: A gyógyfürdők által kitöltött, munkacsoportunk által felmért, a KSH által összeállított 1054-es számú jelentés (a fürdők forgalmáról) alapján Páger Balázs szerkesztése

A fürdők méretét talán a legjobban az egyidejű befogadóképességgel lehet jellemezni. Érdekes, hogy a medencék számában és a vízfelület nagyságában is jelentősen az átlag fölé emelkedő kaposvári fürdő a befogadóképesség tekintetében inkább közelebb van az átlagos értékekhez: 21 medencére, illetve 6178 m² vízfelületre tekintve a fürdő egyidejű befogadóképessége mindössze 1686 fő (azaz átlagosan kb. 80 fő/medence, szemben a harkányi kb. 400 fő/medence átlagnak).

Megállapítható, hogy ebben a kategóriában sokkal jobban szóródnak a fürdők, mint a többi esetben. Amíg a többi vizsgált kategória esetén viszonylag könnyen csoportokat lehetett képezni a fürdők közül, addig itt nem igazán lehet jól csoportosítani a fürdőket, azaz nem érdemes ezt csoportképző ismérvnek használni. Az adatok alapján rangsorba rendezhetjük a fürdőket, így pontos áttekintést kaphatunk arról, hogy mintegy összefoglalva az eddigieket, melyik fürdő milyen méretekkel rendelkezik. Az első három értéket a rangsornak megfelelően kapja a fürdő, a negyedik összesítő értéket pedig a három előző átlaga alapján egész számra kerekítve (170. táblázat).

A fürdők rangsora

	Medencék száma	Vízfelület nagysága	Befogadóképesség	Összesítve
Barcs	4.	6.	4.	4.
Csokonyavisonta	7.	8.	5.	7.
Harkány	1.	1.	1.	1.
Igal	6.	5.	3.	4.
Kaposvár	2.	2.	2.	2.
Magyarhertelend	9.	9.	9.	10.
Marcali	4.	4.	8.	6.
Nagyatád 1.	9.	10.	6.	8.
Siklós	3.	3.	7.	3.
Szigetvár	8.	7.	10.	8.

Forrás: A gyógyfürdők által kitöltött, munkacsoportunk által felmért, a KSH által összeállított 1054-es számú jelentés (a fürdők forgalmáról) alapján Páger Balázs szerkesztése

A méret alapján számított rangsort felállítva megállapíthatjuk, hogy a harkányi és a kaposvári fürdő minden kategóriában egyértelműen az első, illetve második helyen van, őket követi a siklósi fürdő, viszont érdekes, hogy a siklósi fürdő éppen a befogadóképességben van nagyon elmaradva összesített helyezésétől. Közepes méretűnek tekinthető a barcsi, az igali és a marcali fürdő, a Régió kisméretű fürdőinek pedig a csokonyavisontai, a szigetvári, a nagyatádi és a magyarhertelendi fürdők számíthatnak az adatok alapján. Érdekes kérdés ott merülhet fel, hogy a fürdők mérete és a vendégek száma között van-e kapcsolat. Az MS Excelben elvégzett korrelációs vizsgálatok után a következő értékeket kapjuk (171. táblázat).

Korrelációs vizsgálat a gyógyfürdők tekintetében

171. táblázat

	Medencék száma	Vízfelület nagysága összesen	Egyidejű befogadóképesség összesen	Összes vendég
Medencék száma	1			
Vízfelület nagysága összesen	0,88	1		
Egyidejű befogadóképesség összesen	0,55	0,87	1	
Összes vendég	0,58	0,89	0,99	1

Forrás: A gyógyfürdők által kitöltött, munkacsoportunk által felmért, a KSH által összeállított 1054-es számú jelentés (a fürdők forgalmáról) alapján Páger Balázs szerkesztése

Megállapíthatjuk, hogy szinte determinisztikus kapcsolat van a befogadóképesség és az összes vendég között, amiből arra lehet következtetni, hogy a nagy befogadóképességű fürdőkbe magas a vendégek száma, de szintén erős kapcsolatot lehet feltételezni a vízfelület méretével kapcsolatos összefüggésekkel. A medencék száma ismerv az, amelynél valamivel gyengébb kapcsolatokat találunk a befogadóképességre és az összes vendégre vonatkozóan.

2.6.5. A vendégfogadás kínálati és keresleti oldalának jellemzői a Dél-dunántúli régióban

Meggyőződésünk szerint a hatékonyan működő gyógy-és termáلتurizmus elsőrendű feltétele, hogy a fürdővel rendelkező településeken legyenek magas minőségű szálláshelyek. Enélkül a másodlagos kínálati elem nélkül a fürdők nem képesek tartósan és hosszabb időszakokra odavonzani a vendégeket.

Az 172. táblázat a kereskedelmi szálláshelyek szállásférőhelyeinek számát tartalmazza a gyógy-és termálfürdővel rendelkező településeken összehasonlítva az országos és a dél-dunántúli adatokkal.